

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci navrhovatele: **M. L.**, za účasti: 1. **Úřad městysu Šatov**, 2. **Sdružení nestraníků**, zast. zmocněncem O. Š., 3. **Komunistická strana Čech a Moravy**, zast. zmocněncem M. V., 4. **OBEC PRO OBČANY**, zast. zmocněncem A. B., 5. **Česká strana sociálně demokratická**, zast. zmocněncem F. S., o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva Městysu Šatov, konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 20. 10. 2014 podal navrhovatel u zdejšího soudu návrh na neplatnost voleb do zastupitelstva Městysu Šatov, konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014.

Navrhovatel uvedl, že důvodem návrhu na neplatnost voleb je přítomnost další osoby v prostorách konání voleb po uzavření volební místnosti. Jedná se o počítačového experta Police ČR p. B. T., občana Šatova. Jmenovaný nebyl členem volební komise. Podle zákona i obsluhu počítače musí provádět člen komise. Na soud se navrhovatel obrátil, neboť má podezření na porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí takovým způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Dle svědka, který si nepřeje být jmenován, uvedený občan minimálně jednou opustil budovu voleb a vrátil se zpět.

K návrhu na zahájení řízení se vyjádřil příslušný volební orgán – Úřad městysu Šatova. Uvedl, že dle sdělení předsedkyně volební komise v Šatově paní L. H., bytem Š. 311 a zapisovatelky OVK paní M. P., bytem Š. 167 při volbách do zastupitelstev obcí ve dnech 10. a 11. října 2014, po uzavření volební místnosti v prostorách pro sčítání hlasů nebyla přítomna žádná jiná osoba, kromě členů OVK Šatov. Zadávání výsledku voleb do počítače

prováděla výše uvedená zapisovatelka a předsedkyně OVK. P. B. T. prováděl údržbu počítače ve vedlejší místnosti.

K návrhu se za OBEC PRO OBČANY vyjádřila i Mgr. K. P., zvolená zastupitelka. Uvedla, že je velmi podivné, pokud se provádí údržba počítače počítačovým expertem Policie ČR a sousedem starosty, který není zaměstnancem obce ani členem zastupitelstva, zrovna v době zadávání výsledků voleb v sousední místnosti (obě místnosti jsou vlastně spojeny). Počítače jsou zcela jistě v síti, a tak mohlo zcela náhodně dojít třeba i k výpadku sítě. Navíc dle sdělení starosty v tisku i dle telefonického hovoru pracovnice úřadu s navrhovatelem nikdo jiný na obci nebyl, což se dostává do rozporu se sdělením adresovaným soudu. Obyčejný občan má pak v hlavě zmatek a neví, co je pravda a co lež. Lidé začínají mít pochybnosti o sčítání hlasů. Možná by bylo řešením hlasy přepočítat a situaci uvést na pravou míru. Dodržování zákonů by mělo platit pro všechny.

Krajský soud v Brně především konstatuje, že návrh na zahájení řízení je z pohledu ust. § 90 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) věcně projednatelný, přičemž navrhovatel se přímo domáhal vyslovení neplatnosti voleb.

Krajský soud v Brně je soudem věcně i místně příslušným, účastenství ve věci vyplývá z ust. § 90 odst. 2 s.ř.s. Podle tohoto ustanovení platí, že účastníky řízení o neplatnosti voleb jsou navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát.

Z vyjádření Úřadu městysu Šatov vyplynulo, že v předmětných volbách byly zaregistrovány volební strany: 1) Sdružení nestraníků, 2) Komunistická strana Čech a Moravy, 3) OBEC PRO OBČANY a 4) Česká strana sociálně demokratická.

Soud dále zjistil, že návrh byl podán v zákonem stanovené lhůtě (viz ust. § 60 odst. 1 zákona o volbách).

Z výše uvedených důvodů soud připustil předmětný návrh na zahájení řízení o neplatnosti voleb k meritornímu projednání.

Navrhovatel se tedy návrhem domáhá vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva městysu Šatov, konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014, jedná se o řízení upravené v ust. § 90 s.ř.s.

Podle ust. § 90 odst. 1 s.ř.s. platí, že za podmínek stanovených zvláštními zákony se může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát, nebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran, nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování, anebo neplatnosti volby kandidáta.

Podle ust. § 60 odst. 1 zákona o volbách platí, že podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu

každá osoba zapsaná do seznamu volebních okrsků, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva (dále jen „navrhovatel“). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí státní volební komisí.

Podle ust. § 60 odst. 3 zákona o volbách platí, že návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

Navrhovatel tedy namítal, že v prostorách konání voleb byl po uzavření volební místnosti přítomen p. B. T., občan Šatova a počítačový expert Policie ČR, který nebyl členem volební komise. Podle zákona i obsluhu počítače musí provádět člen komise. Přítomnost p. B. T. v prostorách konání voleb ve svém vyjádření potvrdila i Mgr. K. P.

K této námitce soud předně uvádí, že dle ust. § 40 odst. 1 zák. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí *v místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni zaměstnanci Českého statistického úřadu, kteří mají pověření podle § 9 odst. 2 písm. e), zaměstnanci obce, kteří mají osvědčení podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾ členové Státní volební komise a jejího sekretariátu, jakož i osoby, kterým k tomu dala povolení Státní volební komise*. Zákon tedy výslovně určuje osoby, které mohou být přítomny v místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy. Omezení přítomnosti toliko na tuto skupinu osob se však již nevztahuje na celý objekt, kde se volby konaly (např. základní škola, obecní úřad). Proto ani přítomnost jiné osoby v prostorách konání voleb, mimo místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, nelze považovat za porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Navrhovatel dále vyslovil, že i obsluhu počítače musí provádět člen komise. Z jeho návrhu není úplně zřejmé, zda namítal, že obsluhu počítače prováděl přímo p. B. T. Své tvrzení však nedoložil žádnými důkazy. Toliko odkázal na svědka, jehož jméno ani neuvedl, a dle kterého měl p. B. T. minimálně jednou opustit budovu voleb a vrátit se zpět. To však samo o sobě není porušením zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Volební orgán ve svém vyjádření odkázal na sdělení předsedkyně volební komise v Šatově L. H. a zapisovatelky okrskové volební komise M. P., podle nich po uzavření volební místnosti v prostorách pro sčítání hlasů nebyla přítomna žádná jiná osoba, kromě členů okrskové volební komise a rovněž i zadávání výsledků do počítače prováděla zapisovatelka a předsedkyně okrskové volební komise. Navrhovateli bylo vyjádření volebního orgánu doručeno, avšak ten na něj nijak nereagoval, nezpochybnil jej např. s návrhem na provedení dokazování.

Soud k věci dále uvádí, že návrh na neplatnost voleb či hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování. Krajský soud je přitom názoru, že tuzemské volební soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení (tzv. absolutní zmatky volebního řízení), tedy takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb či hlasování. Všechny možné vady a pochybení je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování. Řízení je tedy založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím

práva menšiny (čl. 6 Ústavy). Jinými slovy, rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak. Platí přitom vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. Funkce soudu v rámci soudního přezkumu voleb totiž nemůže být vykládána tak široce, že by v konečném důsledku měla nahrazovat či doplňovat činnost volebních orgánů na základě pouhé spekulativně formulované námitky. Pro podporu těchto závěrů odkazuje krajský soud i na obdobně vyznívající judikaturu (k tomu srov. zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 768/06, nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 5/02, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, jakož i usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 11. 2006, č. j. 57 Ca 148/2006).

Soud zde odkazuje i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2006, č. j. Vol 77/2006-2006, dostupné na www.nssoud.cz, z něhož vyplývá princip přezkumu volebních stížností (volební algoritmus). V rozhodnutí je zejména uvedeno: „*Jak Nejvyšší správní soud judikoval již dříve (viz např. usnesení ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004 -12, publikované pod č. 354/2004 Sb. NSS), v obecné rovině existují tři základní předpoklady vyhovění volební stížnosti: (1) protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona; (2) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož volba je napadena volební stížností, a (3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by tento kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno, musí jít o takovou intenzitu, která způsobuje zásadní zpochybnění volebních výsledků.*“

Z výše uvedené judikatury tedy i plyne, že ve věcech volebních jde o řízení sporné, proto strana navrhuje je stížena břemenem tvrzení a břemenem důkazním k vyvrácení správnosti volebních výsledků. Navrhovatel však žádné důkazy ani nepředložil, nadto tvrdil toliko přítomnost p. B. T. v prostorách, kde se konaly volby, což však samo o sobě není porušením zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Za spekulativní, nepodložené žádnými důkazy, pak lze označit jeho tvrzení, že p. B. T. se měl podílet na obsluze počítače (zadávaní výsledků voleb) v místnosti, kde okrsková volební komise počítala hlasy. Lze shrnout, že v posuzovaném případě nebylo prokázáno porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí a tudíž nemohly být aplikovány ani následující dva kroky volebního algoritmu. Soud rovněž k věci uvádí, že ve věcech volebních není oprávněn sám ze své iniciativy vyhledávat tvrzení a důkazy o možném porušení volebního zákona v intenzitě a rozsahu zákonem vyžadovaném. Úkolem soudu ani není suplovat činnost volebních orgánů a jen na podkladě domněnky provést kompletní přepočty volebních výsledků, jak navrhovala Mgr. P.

Z uvedených důvodů soud návrh na zahájení řízení zamítl, aniž ve věci nařizoval jednání (viz ust. § 90 odst. 3 s.ř.s., podle něhož platí, že soud rozhodne usnesením, a to do 20 dnů poté, kdy návrh došel soudu; jednání není třeba nařizovat).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 93 odst. 4 s.ř.s., podle něhož platí, že na náhradu nákladů řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo.

Podle ust. § 93 odst. 5 s.ř.s. platí, že usnesení soud doručí účastníkům a vyvěsí jej na úřední desce soudu. Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s.ř.s.)

V Brně dne 5. 11. 2014

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu